

Rizika změny dodavatele v případě výrobců z podporovaných zdrojů

Možnost změnit dodavatele energie nemají pouze zákazníci, kteří energii odebírají. Svého obchodníka podobným způsobem mění i někteří podporovaní výrobci energie z obnovitelných zdrojů prodávající elektřinu, kterou sami nespotřebují.

Text/ **Vojtěch Jahoda**,
vedoucí odboru
podporované zdroje
energie

Foto/ **Shutterstock**

V posledních letech přibývá změn dodavatele v těchto případech a zároveň vzrůstá zájem o energii z obnovitelných zdrojů ze strany obchodníků. Postupně se také snižuje počet výrobců využívajících režim výkupní ceny, kdy je obchodník předem určený. Svobodná volba dodavatele s sebou přináší příležitost, ale i možné riziko ztráty provozní podpory, na které je třeba upozornit.

System operátora trhu převzal od roku 2013 evidenci výrobních zdrojů. Jednou ze zákonných povinností výrobců s licencí je registrace výroben a výrobních zdrojů a evidence dat o výrobě a spotřebě v informačním systému operátora trhu. U výrobců z podporovaných zdrojů slouží jimi zasílaná data jako podklad pro evidenci a výplatu provozní podpory. Rozlišujeme dvě základní formy podpory, výkupní cenou a zeleným bonusem. Někteří výrobci, jimž to zákon umožňuje, mohou mezi oběma formami podpory přecházet.

Během doby životnosti výroby dochází k různým změnám, ať z legislativního, technického nebo obchodního hlediska, se kterými se výrobce setkává. Změnou, ke které výrobci z různých důvodů přistupují, je změna dodavatele, resp. obchodníka, který odkupuje elektřinu z předávacího místa výroby. Pro zjednodušení se omezíme pouze na případy, kdy výrobce nedodává

elektřinu přímo, ale prostřednictvím obchodníka s elektrickou energií.

Přestože proces změny dodavatele je velmi podobný případům změny obchodníka dodávajícího do odběrného místa, existuje několik odlišností. Na výrobu se především nevztahuje institut dodavatele poslední instance podle §12a zákona č. 458/2000 Sb. (energetický zákon). S tím jsou spojená rizika, kterých je zákazník se spotřebou ušetřen. U spotřeby, v případě, že dodavatel elektřiny pozbyl oprávnění nebo možnost dodávat elektřinu, nebo nemá zajištěnu službu distribuční soustavy, nastupuje dodavatel poslední instance, který má povinnost zajistit službu dodávky elektřiny do příslušného odběrného místa a zároveň na sebe bere odpovědnost za odchylku. U výroby leží tíha rizika případné neoprávněné dodávky elektřiny do distribuční soustavy (dodávka bez smlouvy) přímo na výrobci. U podporovaných zdrojů nabývá riziko i dalšího rozměru, kdy na neoprávněnou dodávku se podle § 4 odst. 6, písm. a) zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie, nevztahuje podpora, a to i v případě formy podpory zeleným bonusem, kdy se podpora vyplácí na elektřinu vyrobenou bez ohledu na velikost dodávky do sítě.

Zatímco u výkupní ceny je povinně vykupující obchodník pevně určen lokalizací daného energetického

zařízení připojeného k místní distribuční soustavě, u zeleného bonusu si obchodníka, který vykupuje přebytky vyrobené elektřiny a bývá zpravidla i subjektem odpovědným za odchylku (subjekt zúčtování – SZ) v daném předávacím místě, volí výrobce sám. Kamenem úrazu jsou končící termíny smluv s obchodníky, které bývají uzavřené na dobu určitou. V případě termínového ukončení dané smlouvy hrozí výrobci nejen výpadek příjmu z vyrobené elektřiny, ale i ztráta podpory po dobu, kdy na předávacím místě není hlášen SZ. Operátor trhu se snaží, pokud je to možné nad rámec svých povinností, těmto situacím nastávajícím zejména s koncem roku předcházet a jednotlivé výrobce v předstihu informovat.

Další riziko pro výrobce je spojeno s přechodem z výkupní ceny na zelený bonus. Změnit formu podpory elektřiny lze pro následující kalendářní rok podle vyhlášky č. 9/2016 Sb. pouze do 30. listopadu daného kalendářního roku. Může se stát, že výrobce s formou podpory výkupní cenou změní dodavatele i v průběhu roku. To je však možné pouze tehdy, když výrobná vystoupí ze schématu podpory podle zákona o podporovaných zdrojích energie a stává se nepodporovanou.

V těchto případech nový obchodník, který nemusí vědět, že dané zařízení čerpá podporu ve formě výkupní ceny, zahájí změnu dodavatele v systému operátora trhu s elektřinou, a proces změny dokončí podle § 37, odst. 3 i přes námitku povinně vykupujícího obchodníka podle § 36 této vyhlášky.

Důsledkem je ztráta provozní podpory přinejmenším po dobu, po kterou je na daném předávacím místě hlášen obchodník, ke kterému výrobce přešel.

Výrobci si často neuvědomují vliv změny dodavatele na čerpanou podporu. Situací, kdy výrobci nechávají prodloužení smluv s obchodníkem na výkup přebytků vyrobené elektřiny na poslední chvíli, jsou tisíce. Ve druhém zmíněném případě se o velké množství nejedná, avšak operátor trhu se s nimi v praxi setkává také.

Jak z výše uvedené problematiky vyplývá a vzhledem k tomu, že u některých výrobců měsíční příjem z podpory mnohonásobně převyšuje příjem z prodeje samotné vyrobené elektřiny, je třeba na riziko změny dodavatele u výrobců z podporovaných zdrojů energie pravidelně upozorňovat.

30. listopadu

Změnit formu podpory elektřiny lze pro následující kalendářní rok pouze do 30. listopadu daného kalendářního roku.